PNL reactie op begroting

Voorzitter, het wordt gemeenten vanuit het rommelige Den Haag niet gemakkelijk gemaakt hun taken fatsoenlijk te blijven uitvoeren. '(Be)sturen tegen de wind in' is dan ook de juiste titel voor deze begroting. In Laarbeek doen we dat overigens best goed. De financiële positie is prima en extra verhoging van de OZB is al 4 jaren op rij niet nodig. Daarmee komen we als coalitie onze belofte na dat we terughoudend zijn met lastenverhogingen. Iets waar we ons als PNL altijd al voor hebben ingezet. Om de financiële lasten zoveel mogelijk te beperken zijn er afgelopen jaren keuzes gemaakt en is de 'kaasschaaf methode' toegepast. Daar staan wij achter.

De grootste zorg van iedereen in Nederland is het tekort aan woningen in alle prijsklassen. Het is dan ook frustrerend dat er in onze gemeente te weinig capaciteit is en hierdoor woningbouwplannen lang op de plank blijven liggen. Dit terwijl er zoveel woningzoekenden zijn. Wij zijn dan ook blij dat aan onze wens tegemoet is gekomen om hierin extra te investeren en de woningbouwopgave een impuls te geven. Hoewel dit voor ons een lastige keuzes is, vindt PNL dat we de capaciteitsuitbreiding verplicht zijn aan de velen die wachten op een passende woning. Ook ondersteunen we het plan om externe inhuur af te bouwen en te groeien naar meer vaste formatie. Dit heeft vele voordelen, die ook genoemd zijn in de stukken.

Voorzitter, in de begroting staat dat er extra middelen beschikbaar worden gesteld om het jongerenwerk in onze gemeente te ontwikkelen. Volgens ons had hier moeten staan '***verder*** te ontwikkelen'. Het is namelijk niet zo dat er nu niets gebeurd. Ook wij constateren -zoals genoemd in de begroting- een toename van overlast gevende groepen jongeren, met groeiende veiligheidsrisico's. Inwoners hebben hier echt last van en ook ons bereiken regelmatig meldingen hierover. Om grip te krijgen op deze jongeren is inderdaad extra inzet voor vroeg-signalering, ondersteuning en preventie nodig. We moeten dit niet verder uit de hand laten lopen.

Treurig is het eigenlijk dat het budget juridische advisering structureel hoger bijgesteld moet worden. Het aantal en de duur van juridische procedures, klachtenbehandelingen en WOO-verzoeken neemt al een aantal jaren toe. In antwoord op één van onze schriftelijke vragen geeft het college aan te verwachten dat deze stijging door blijft gaan, zelfs wanneer er minder regels komen.

Ook de zorgkosten stijgen wederom flink door met vooralsnog €626.000 structureel, terwijl hier voor het overgrote deel geen dekking voor bestaat. We blijven zeggen dat dit een onhoudbare situatie is, maar weten ook dat oplossingen hiervoor erg ingewikkeld zijn. Iedereen zal er aan moeten wennen dat het hier en daar een tandje minder zal worden; om personele en financiële redenen.

Voorzitter, hoewel de legesverordeningen later dit jaar pas aan bod komen willen we toch nu al het volgende onder de aandacht brengen: Bij de behandeling van de legesverordening 2025 hebben wij aangegeven dat wat ons betreft dit jaar in de discussie meegenomen moet worden het legesbedrag dat moet worden betaald voor de aanvraag van een omgevingsvergunning bij nieuwbouw. Voorheen deed de gemeente de plan-technische toetsing en de bouwtechnische-toetsing. Hiervoor werd ongeveer 4% leges betaald. Nu doet de kwaliteitsborger de bouwtechnische toetsing en brengt dit rechtstreeks in rekening bij de initiatiefnemer. Dit deel doet de gemeente dus niet meer en hierdoor zou de leges volgens ons lager moeten zijn. Dat is tot op heden echter niet het geval. We hebben hier schriftelijk vragen over gesteld.

Tenslotte voorzitter, hoewel voorzichtig is omgegaan met voorstellen voor nieuw beleid zijn de totale uitgaven in de begroting 2026 gestegen met ongeveer €9 miljoen. Dat is heel veel geld. Hiervoor is niet één oorzaak aan te wijzen. We zien stijgingen in alle programma's. We moeten gezamenlijk scherp blijven of nóg scherper worden op onze uitgaven. Afsluitend kunnen wij ons vinden in de begroting zoals die nu voor ons ligt. Het financiële beleid van de afgelopen 4-jaren doet recht aan ons bestuursakkoord en de prima samenwerking binnen de coalitie en deze raad. Dit biedt houvast voor de toekomst, waarbij de onzekerheid over financiële middelen vanuit Den Haag uiteraard een rol blijft spelen.